

ฉีกาใหม่

๑๑๗

พ.ศ.บ.

พ.ศ. ๒๕๔๖ - ปัจจุบัน

เรียง พ.ศ. และเรียงตัวอักษร
ปรับปรุงใหม่

โดย

นายวิรัช เอื้ออังกูร

ผู้พิพากษาอาวุโสศาลจังหวัดนครปฐม

เปลี่ยนตำแหน่งจาก รองประธานศาลอุทธรณ์

ฎีกาใหม่

พ.ร.บ.

พ.ศ. ๒๕๔๖ - ปัจจุบัน

- เรียง พ.ศ. และเรียงตัวอักษร
- ปรับปรุงใหม่

โดย

นายวิรัช เอื้ออังกูร

ผู้พิพากษาอาวุโสศาลจังหวัดนครปฐม

เปลี่ยนตำแหน่งจาก รองประธานศาลอุทธรณ์

ฎีกาใหม่

๑๑๓ พระราชบัญญัติ

จัดจำหน่ายโดย

สำนักพิมพ์สุตราไพศาล

16/4 - 9 เพชรเกษม 63

ซอยวัดม่วง กรุงเทพฯ 10160

Tel. (02) 4134349, 4541065

FAX. (02) 4555027

วิสูตร - อรทัย ธนชัยวิวัฒน์

ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา สิงหาคม 2549

สิริวิวัฒน์ ผู้จัดทำรูปเล่ม

www.soutpaisallaw.com

E - Mail : webmaster@soutpaisallaw.com

Copyright © เพลาท/ทอง

By Soutpaisal Law

สงวนลิขสิทธิ์

หมายเลขบัญชี

“สุตราไพศาล โดยนายวิสูตร ธนชัยวิวัฒน์” โอนเงินค่านั่งสือ
แล้วโทรแจ้งจะได้หนังสือ / CD เร็วด่วน 2-3 วัน
อีกทางเลือก กรณีไม่ได้รับความสะดวกทางตัวแทน

ธนาคาร	สาขา	ออมทรัพย์เลขที่
กสิกรไทย	บางแค	053-2-13352-1
กรุงเทพ	บางแค	120-4-91552-2
กรุงไทย	บางแค	040-1-01272-7
กรุงศรีอยุธยา	เพชรเกษม 55	300-1-17888-8
ทหารไทย	พราณนก	019-2-44357-0
ไทยพาณิชย์	ย่อยเพชรเกษม 69	112-2-04179-2

วิธีสั่งซื้อด่วน - ได้ดังใจ

1. ชื้อจากตัวแทน ซีอี๊ด
แพร์พิทยาห้างร้าน/มาตรฐานทั่วประเทศ
2. โดยทางธนาคาร โอนเงินผ่าน
ตู้ ATM ได้ 24 ชม./โอนทางธนาคารแล้ว
FAX หรือโทรแจ้งการโอน/สั่งซื้อ
3. โดยไปรษณีย์ แนบ ธนาณัติ สั่งจ่าย สุตราไพศาล
ระบุนุ ปท. ภาษีเจริญ พร้อมใบสั่งหรือบันทึก
คำสั่งเล่มละ 20.-

คำนำ

คำพิพากษาศาลฎีกา เป็นคำพิพากษาศาลยุติธรรมชั้นสูงสุด ซึ่งบรรทัดฐานการใช้กฎหมาย ทั้งเป็นตัวอย่างคำวินิจฉัยตีความและอธิบายตัวบทกฎหมายต่างๆ

เพื่อประโยชน์ในการศึกษากฎหมายจากคดีจริงที่ขึ้นสู่ศาลฎีกาวิญญ์ถึงที่สุด เป็นยุคิ กระทบมีความยินดีที่สำนักพิมพ์สุตรไพศาลได้รวบรวมจัดพิมพ์คำพิพากษาฎีกาย่อใหม่ล่าสุด พ.ศ.๒๕๔๖ ถึงปัจจุบัน เพื่อความสะดวกในการค้นหาฎีกา ได้มีการแยกพิมพ์เป็น ๕ เล่ม ตามประมวลกฎหมายแต่ละฉบับ รวมทั้งพระราชบัญญัติต่างๆ ด้วย กล่าวคือ ฎีกาตามประมวลกฎหมายอาญา ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฎีกาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และฎีกาตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ

นอกจากการจัดพิมพ์คำพิพากษาฎีกาดังกล่าว กระทบยังได้เสนอแนะให้สำนักพิมพ์สุตรไพศาลจัดทำเป็น “CD-ROM และ MP3 ทั้ง ๕ ประเภท เพื่อเอื้อความสะดวก เข้าถึง กฎหมายในราคาถูกลง สื่อวิชากฎหมายในระบบสารสนเทศโดยมีโปรแกรมการค้นหา การสั่งพิมพ์โดยย่อขยายเอนกประสงค์ รวมถึงการนำข้อมูล DATA ใน CD-ROM เพื่อนำไปใช้อ้างอิง

กระทบขออวยพรให้นักศึกษากฎหมาย นักกฎหมาย นักบริหาร และผู้สนใจใฝ่ศึกษา และใช้ฎีกาโดยสุจริตยุติธรรม จงสัมฤทธิ์ผลสำเร็จประโยชน์สมประสงค์

นายวิรัช เอื้ออังกูร

ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลจังหวัดนครปฐม
เบ็ลี่ยนตำแหน่งจาก รองประธานศาลอุทธรณ์

๑. คำวินิจฉัยศาล ศาลตามรัฐธรรมนูญมี ๔ - ๕ ศาล คือ

-ศาลรัฐธรรมนูญ : ตามรัฐธรรมนูญ

-ศาลยุติธรรม : ตามพระธรรมนูญศาล ป.วิแพ่ง ป.วิอาชญ (ระหว่างร่างฯ) และ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลฯ

-ศาลปกครอง : ตามรัฐธรรมนูญและ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครอง

-ศาลทหาร : ตามรัฐธรรมนูญและธรรมนูญศาลทหาร และ

-คำวินิจฉัยระหว่างศาล : ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๘ และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้ง ๔ ศาลและระหว่างศาล มีคำพิพากษาวินิจฉัยที่ควรรู้ นำศึกษา สูตรไพศาลจัดรวบรวมบ้างแล้ว ยังต้องติดตามจัดทำต่อเนื่อง

๒. คำวินิจฉัย องค์กร มีอยู่ประปราย นับแต่คำวินิจฉัยที่ปรึกษาแผ่นดิน (กฤษฎีกา) คำวินิจฉัยนายแผ่นดิน (อัยการ) คำวินิจฉัยสำนักงานสอบสวน (ตำรวจ) และอีก ๑๐๘ คำวินิจฉัย โดยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย นับแต่ กกต. ป.ป.ป. ป.ป.ช. ก.พ. ก.ต. ก.อ. กตร. สคบ. กระทรวง ทบวง กรม ในราชการองค์กรอิสระตามบัญญัติกฎหมาย เป็นคำวินิจฉัยสั่งการชี้ขาดที่มีทั้งเสร็จเด็ดขาด หมดความจำเป็นหลังมีกฎระเบียบปิดช่อง และเปิดเส้นทางพิเศษให้ใช้กฎหมาย โดยมีต้องแก้กฎหมาย บรรเทาเหตุเล็กน้อยให้รู้ในใจโดยชอบ บรรดาคำวินิจฉัยย่อยหรืออันคับรอง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามระเบียบงานสารบรรณ

สำนักพิมพ์ผู้ผลิตสื่อ ขอน้อมรับข้อชี้แนะโดยสุจริต เพื่อรวบรวมจัดทำสร้างสรรค์ สมองวัตถุประสงคฺจรโรลงและเชิดชูภูมิปัญญาไทยเปิดสู่ประชาคม

ชุตินันท์ ธนชัยวิวัฒน์ น.บ.,

ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการสูตรไพศาล

คำย่อในหนังสือเล่มนี้

ป.อาญา	หมายความว่า	ประมวลกฎหมายอาญา
ป.ที่ดิน	หมายความว่า	ประมวลกฎหมายที่ดิน
ป.พ.พ.	หมายความว่า	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ป.แพ่ง	หมายความว่า	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ป.ว.	หมายความว่า	ประกาศของคณะปฏิวัติ
ป.วิแพ่ง	หมายความว่า	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
ป.วิอาญา	หมายความว่า	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
พ.ร.ฎ.	หมายความว่า	พระราชกฤษฎีกา
รจ.	หมายความว่า	ราชกิจจานุเบกษา
ฎ.	หมายความว่า	คำพิพากษาศาลฎีกา
ม.	หมายความว่า	มาตรา

คู่มือ

สารบัญ

พระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ๆ

ชื่อ พ.ร.บ. และกฎหมายอื่น

หน้า

พ.ร.บ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ	๑
พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ	๒
พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ	๓
พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าวฯ	๓
พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ	๔
พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ	๑๕
พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ	๑๖
พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔	๑๘
พ.ร.บ. การพนันฯ	๒๐
พ.ร.บ. การไฟฟ้านครหลวงฯ	๒๓
พ.ร.บ. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยฯ	๒๔
พ.ร.บ. การรับขนของทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๕	๒๕
พ.ร.บ. การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖	๓๔
พ.ร.บ. การเล่นแชร์ฯ	๓๖

พ.ร.บ. การเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลฯ	๓๘
พ.ร.บ. การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลฯ	๓๙
พ.ร.บ. การสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๕	๔๐
พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.แพ่งฯ	๔๑
พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.อาญาฯ	๔๒
พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕	๔๓
พ.ร.บ. คนเข้าเมืองฯ	๔๔
พ.ร.บ. ควบคุมการเช่านาฯ	๔๕
พ.ร.บ. ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๔๗๕	๔๖
พ.ร.บ. ควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐	๔๗
พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๔๘
พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ	๔๙
พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ	๕๓
พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ *มี ฎ. เทียบข้อสอบ (๒๕๔๕) ผู้ช่วยผู้พิพากษา* ๕๖	
พ.ร.บ. คุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมฯ	๕๐
พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้าฯ	๕๒
พ.ร.บ. เงินทดแทนฯ	๑๐๕
พ.ร.บ. จราจรทางบกฯ	๑๐๖

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง ฯ	๑๑๑
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ฯ	๑๑๕
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ฯ	๑๔๓
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร ฯ	๑๔๗
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ฯ	๑๕๗
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน ฯ	๑๖๐
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย ฯ	๒๐๓
พ.ร.ฎ. จัดตั้งองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ฯ	๒๑๐
พ.ร.บ. จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ฯ	๒๑๑
พ.ร.บ. จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๓๘	๒๑๑
พ.ร.บ. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓	๒๑๔
พ.ร.บ. ทนายความ ฯ	๒๑๕
พ.ร.บ. ทะเบียนราษฎร ฯ	๒๑๗
พ.ร.บ. ทางหลวง ฯ	๒๑๘
พ.ร.บ. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๕	๒๑๕
พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน ฯ	๒๑๕

พ.ร.บ. ประกอบกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา	๒๒๑
พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ฯ	๒๒๓
พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๒๒๖
พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง	๒๒๗
พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓	๒๒๕
พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน	๒๓๓
ประมวลกฎหมายที่ดิน	๒๓๓
ประมวลรัษฎากร	๒๔๒
พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี	๒๓๘
พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔	๒๓๕
พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗	๒๘๑
พ.ร.บ. ไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๔๗๗	๒๘๑
พ.ร.ก. การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน	๒๘๒
พ.ร.บ. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐	๒๘๔
พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน	๒๘๕
พ.ร.ก. บริษัทบริหารสินทรัพย์	๒๘๖

พ.ร.ก. ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วย การขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไรฯ	๒๘๘
พ.ร.ฎ. จัดตั้งองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ฯ	๒๘๙
พ.ร.ฎ. จัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยฯ	๒๙๐
พ.ร.ฎ. โอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติฯ	๒๙๑
พ.ร.บ. พนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ฯ	๒๙๒
พ.ร.บ. พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๙๘	๒๙๓
พ.ร.บ. ให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	๒๙๔
พระธรรมนูญศาลยุติธรรม *มี ฎ. เทียบข้อสอบ (๒๕๔๘) เนติบัณฑิต*	๒๙๔
พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔	๓๐๑
พ.ร.บ. พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑	๓๐๒
พ.ร.บ. พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗	๓๐๓
พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดฯ	๓๐๔
พ.ร.บ. ภาษีป้ายฯ	๓๐๖
พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ	๓๐๗
พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗	๓๑๐
พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ	๓๑๔
พ.ร.บ. ยกเว้นความผิดทางอาญาให้แก่ผู้นำอาวุธปืน ฯ	๓๒๐

พ.ร.บ. ยาฯ	๓๒๐
พ.ร.บ. ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๕	๓๒๑
พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษฯ	๓๒๓
พ.ร.บ. รถยนต์ฯ	๓๖๐
พ.ร.บ. ระเบียบการพัสดุฯ	๓๖๑
ระเบียบคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ฯ	๓๖๑
พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฯ	๓๖๓
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ	๓๖๖
พ.ร.บ. แร่ฯ	๓๗๘
พ.ร.บ. แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ฯ *มี ฎ. เทียบข้อสอบ ๒๕๔๘) เนติบัณฑิต*	๓๗๘
พ.ร.บ. ล้มละลายฯ *มี ฎ. เทียบข้อสอบ (๒๕๔๗, ๒๕๔๘) เนติบัณฑิต* สมัย ๕๗	๓๘๘
พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องถิ่น ฯ	๔๔๓
พ.ร.บ. ดำรงมตินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปีฯ	๔๔๔
พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ	๔๔๔
พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทฯ	๔๕๕
พ.ร.บ. ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลฯ	๔๖๐
พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ	๔๖๓
พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมฯ	๔๖๕

พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อฯ	๔๗๒
พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑	๔๗๒
พ.ร.บ. วิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติตาม ป.อาญาฯ	๔๗๓
พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕	๔๗๔
พ.ร.บ. ศุลกากรฯ	๔๗๕
พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕	๔๗๗
พ.ร.บ. สถานพยาบาลฯ	๔๗๗
พ.ร.บ. สวนป่าฯ	๔๗๘
พ.ร.บ. สิทธิบัตรฯ	๔๗๘
พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. ๒๔๕๓	๕๐๒
พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ	๕๐๒
พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕	๕๐๔
พ.ร.บ. ให้ใช้บัญญัติบรรพ ๑ แห่ง ป.แพ่ง ที่ได้ตรวจชำระใหม่ฯ	๕๐๗
พ.ร.บ. ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัดฯ	๕๐๘
พ.ร.บ. ให้นำหนังสือในการปราบปรามผู้กระทำความผิด พ.ศ. ๒๔๕๕	๕๑๐
พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐	๕๑๑
พ.ร.บ. อ้อยและน้ำตาลทราย ฯ	๕๑๓
พ.ร.บ. อาคารชุดฯ	๕๑๓
พ.ร.บ. อารูปร่างฯ	๕๑๔
พ.ร.บ. อาหารฯ	๕๑๗

๑๑๑. ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัดฯ	๕๐๘
๑๑๒. ให้นำเงื่อนไขในการปราบปรามผู้กระทำความผิด พ.ศ. ๒๔๘๕	๕๑๐
๑๑๓. อนุญาตโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐	๕๑๑
๑๑๔. อ้อยและน้ำตาลทราย ฯ	๕๑๓
๑๑๕. อาคารชุดฯ	๕๑๓
๑๑๖. อาวุธปืนฯ	๕๑๔
๑๑๗. อาหารฯ	๕๑๗

พ.ร.บ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ฯ

ฎ. ๔๕๒๓/๒๕๔๖

นายชูชัย สังข์ทอง โจทก์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำเลย
พ.ร.บ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ฯ ม. ๗, ๒๓

เมื่อการแสดงเจตนาลาออกของโจทก์และการสนองรับ โดยการอนุมัติการลาออกของธนาคารจำเลยมีผลตามกฎหมายแล้ว คำสั่งต่อมาหลังจากนั้นของจำเลยจึงไม่มีผลตามกฎหมาย เพราะโจทก์และจำเลยไม่ได้เป็นนายจ้างลูกจ้างกันแล้ว จำเลยจึงมีความผูกพันต้องชำระเงินตอบแทนพิเศษ เงินชดเชย เงินทุนสำรองเลี้ยงชีพและของที่ระลึกแก่โจทก์ เมื่อศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่าคำสั่งของจำเลยที่ปลดโจทก์ออกจากงานไม่มีผลตามกฎหมาย กรณีจึงไม่ต้องวินิจฉัยว่าโจทก์ทุจริตต่อหน้าที่ อันเป็นเรื่องต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานที่โจทก์และจำเลยนำสืบอีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลของคำพิพากษาเปลี่ยนแปลง

เมื่อจำเลยจัดโครงการร่วมใจจากเพื่อนขนาดองค์กรที่เหมาะสมเพื่อต้องการลดจำนวนพนักงานโดยได้ออกหนังสือเชิญชวนให้พนักงานลาออกโดยสมัครใจเพื่อรับเงินตอบแทนพิเศษและเงินอื่นตามที่ระบุไว้ในโครงการ โจทก์สมัครเข้าร่วมโครงการและจำเลยอนุมัติให้โจทก์ลาออกและได้รับเงินตอบแทนพิเศษและเงินอื่นตามที่ระบุไว้ในโครงการ เป็นกรณีที่โจทก์มีคำเสนอและจำเลยมีคำสนองอันเป็นการเลิกสัญญาจ้างโดยความตกลงของคู่สัญญา จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงโดยจ่ายเงินตอบแทนพิเศษและเงินอื่นตามที่ระบุไว้ในโครงการดังกล่าว

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพธนาคาร ก. ได้จัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนแล้ว จึงเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากธนาคารจำเลยตาม พ.ร.บ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ฯ ม. ๗ ผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพธนาคาร ก. ซึ่งจดทะเบียนแล้วมีหน้าที่จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้าง เมื่อลูกจ้างสิ้นสมาชิกภาพตาม ม. ๒๓ จำเลยไม่มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องให้จำเลยจ่ายเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพธนาคาร ก. ให้แก่โจทก์ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะมีได้ยกขึ้นอุทธรณ์ ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิแพ่ง ม. ๑๔๒ (๕), ๒๔๖ ประกอบ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน ฯ ม. ๓๑

พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ

ฎ. ๕๑๒/๒๕๕๖

พนักงานอัยการ จังหวัดอุบลราชธานี โจทก์ นายทองดี แก้วมณี จำเลย
พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ ม. ๕๑, ๑๕๑

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยขับรถยนต์บรรทุกโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถจากนายทะเบียนและอ้าง ม.๕๑ แห่ง พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ อันเป็นบทห้ามการกระทำความผิดมาด้วย แม้จะไม่ได้อ้างบทลงโทษมา ศาลยอมลงโทษตาม ม.๑๕๑ ได้ ไม่ใช่เรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ การที่ศาลล่างทั้งสองมิได้ปรับบทลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ ม.๑๕๑ ดังกล่าวเป็นการมิชอบ

ฎ. ๓๗๔๒/๒๕๕๗

พนักงานอัยการจังหวัดภูเก็ต โจทก์ นายวิษณุ จิตรมัน จำเลย
พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ มาตรา ๑๐๒ (๓ ทวิ), ๑๒๗ ทวิ วรรคสอง
แม้โทษที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ มาตรา ๑๐๒ (๓ ทวิ), ๑๒๗ ทวิ วรรคสอง กับโทษตาม พ.ร.บ. จราจรทางบกฯ มาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง, ๑๕๗ ทวิ วรรคสอง มีอัตราโทษเท่ากันแต่ พ.ร.บ. จราจรทางบกฯ มาตรา ๑๕๗ ทวิ วรรคสอง มีบทบัญญัติให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของจำเลย อันเป็นมาตรการทำนองเดียวกันกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการที่จะคุ้มครองประชาชนทั่วไปมิให้ได้รับอันตรายที่อาจเกิดจากการกระทำของจำเลย และเป็นบทบัญญัติที่บังคับให้ศาลต้องมีคำสั่งดังกล่าวเมื่อศาลพิพากษาลงโทษผู้ใดตามกฎหมายมาตรานี้ โดยไม่จำต้องมีคำขอของโจทก์ระบุมาในคำขอท้ายฟ้องแต่อย่างใด การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษาลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ มาตรา ๑๒๗ ทวิ วรรคสอง และไม่พักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของจำเลยนั้นเป็นการไม่ชอบและเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา ๒๒๕

พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ

ฎ. ๓๙๔๖/๒๕๔๗

แพทย์หญิงอนงค์ รอดอนันต์ กับพวก โจทก์ นาง..

จำเลย

พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ

มาตรา ๒๕ วรรคสอง, ๓๗

เมื่อการเช่านาพิพาทของ ข. ซึ่งเดิมอยู่ในบังคับแห่ง พ.ร.บ. ควบคุมการเช่านาฯ และต่อมาอยู่ในบังคับแห่ง พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ ฉบับใหม่ ซึ่งจะครบกำหนดระยะเวลาการเช่านาในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ ครั้นเมื่อโจทก์ทั้งเจ็ดได้บอกเลิกการเช่านาและคชก. ตำบล ประจําแขวงบางชัน มีมติขยับยั้งการบอกเลิกการเช่านาพิพาทไว้จำนวน ๑ ครั้งเป็นเวลา ๒ ปี จึงมีผลให้ ข. ผู้เช่านามีสិทธิเช่านาหรือทำนาพิพาทต่อไปอีกเป็นเวลา ๒ ปี จนถึงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ หลังจากนั้นกำหนดระยะเวลาการเช่านาของ ข. ผู้เช่านาย่อมสิ้นสุดลงไปในตัว ผู้เช่านาไม่มีสิทธิเช่านาหรือทำนาพิพาทต่อไป และเมื่อ ข. ผู้เช่านาถึงแก่ความตายในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๐ โดยมีจำเลยเป็นผู้เช่านาสืบแทน ข. ต่อไป โดยในการเช่าสืบแทนผู้เช่าสืบแทนต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้เช่าที่มีต่อผู้ให้เช่าตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ บัญญัติไว้ จำเลยจึงมีสิทธิเช่านาหรือทำนาพิพาทต่อไปจนถึงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ หลังจากนั้นกำหนดระยะเวลาการเช่านาของจำเลยย่อมสิ้นสุดลงไปในตัว และจำเลยไม่มีสิทธิเช่านาหรือทำนาพิพาทต่อไปเช่นเดียวกัน โดยโจทก์ทั้งเจ็ดไม่ต้องมีหนังสือแจ้งบอกเลิกการเช่านาแก่จำเลย พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้คชก. ประจําแขวงบางชันทราบตามเงื่อนไขและวิธีการที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๗ แห่ง พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ อีก เมื่อการเช่านาพิพาทสิ้นสุดลงในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ แล้วจำเลยยังไม่ยอมออกจากที่นาพิพาท โจทก์ทั้งเจ็ดมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยให้ออกจากที่นาพิพาทได้

พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าวฯ

ฎ. ๔๑๔๕/๒๕๔๗

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ นาง...

จำเลย

พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าวฯ

มาตรา ๕, ๒๒, ๓๕

โจทก์บรรยายฟ้องไว้ ๒ ข้อ ข้อ ก. ว่า จำเลยรับคนต่างด้าวซึ่งลักลอบเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และข้อ ข. ว่า ภายหลังการกระทำความผิดข้อ ก. จำเลยให้ที่

พำนัก ช่วยซ่อนเร้น และช่วยหลีกเลี่ยงด้วยประการใด ๆ แก่คนต่างด้าวโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตาม ฟ้องของโจทก์จึงสามารถแยกเจตนาของจำเลยในการกระทำความผิดตามฟ้องแต่ละข้อได้อย่างชัดเจน การกระทำความผิดของจำเลยตามฟ้องข้อ ก. และ ข. จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ แต่เนื่องจากโจทก์มิได้ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยเป็นสองกรรม ศาลฎีกาจึงไม่อาจแก้ไขในเรื่องโทษให้ผิดไปจากที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามาได้ เพราะจะเป็นการเพิ่มเติมโทษจำเลย

พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ

ฎ. ๒๖๔/๒๕๔๖

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

โจทก์

บริษัทเอ็มอีซี ฟาร์อีสต์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) กับพวก

จำเลย

พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ

ม. ๑๔ (๒), ๔๔

คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การของจำเลยมิได้ยื่นก่อนวันนัดสืบพยานไม่น้อยกว่า ๗ วัน แต่ยื่นในวันนัดสืบพยาน เป็นการขอเพิ่มเติมคำให้การเพื่อโต้แย้งว่า การคิดดอกเบี้ยของโจทก์ในฐานะเป็นธนาคารพาณิชย์ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารโจทก์ ตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย อันเป็นการขัดต่อ พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ ม.๑๔ (๒) ที่บัญญัติให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อการลงทุนและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และ ม.๔๔ แห่ง พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ บัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์ที่ฝ่าฝืนมีความผิดทางอาญาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ข้ออ้างของจำเลยที่ขอเพิ่มเติมคำให้การดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ส่วนที่จำเลยขอเพิ่มเติมคำให้การว่า การชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ แก่โจทก์ตกเป็นพันวิสัย เพราะหลังจากทำสัญญาทรัพย์สินแล้ว อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐเมื่อแลกเปลี่ยนเงินบาทต้องใช้เงินบาทสูงชันมาก และอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ก็เพิ่มขึ้นมากจนจำเลยที่ ๑ มีหนี้เพิ่มสูงกว่าความเป็นจริงทั้งนี้เนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจอันเป็นพฤติการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังที่ได้ก่อหนี้ซึ่งจำเลยที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดชอบ กับเพิ่มเติมเป็นคำให้การว่า

หนี้เดิมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ระบุไปแล้วด้วยการแปลงหนี้ใหม่เป็นหนี้การซื้อขายเงินตราต่างประเทศแล้ว และสัญญาค้ำประกันกับสัญญาจ้างองตามคำฟ้องเป็นการค้ำประกันและจ้างองประกันการชำระหนี้ประเภทอื่น ไม่ได้ประกันการชำระหนี้ตามสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตและทรัสต์รีซีท ล้วนเป็นเรื่องที่จำเลยยกข้อเท็จจริงใหม่มาเพิ่มเติมเป็นคำให้การเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบซึ่งข้อเท็จจริงที่อ้างเป็นเหตุไม่ต้องรับผิดชอบดังกล่าวแม้เป็นเหตุที่อาจมีผลต่อคู่สัญญาบางรายได้ แต่ไม่ได้มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนแต่อย่างใด จึงไม่ใช่การแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ฎ. ๑๖๘๐/๒๕๔๖

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาย..... จำเลย
พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

โจทก์เป็นธนาคารพาณิชย์มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยเงินกู้ได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศของโจทก์ เมื่อตามคำสั่งและประกาศของโจทก์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRR) อัตราร้อยละ ๑๒.๕ ต่อปี แม้จะบวกค่าอัตราความเสี่ยงร้อยละ ๒ ต่อปี ก็เป็นอัตราร้อยละ ๑๔.๕ ต่อปี มิใช่อัตราร้อยละ ๑๖.๕ ต่อปี โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากจำเลยได้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๑๔.๕ ต่อปี เท่านั้น

สัญญากู้ยืมเงินมีข้อความว่า ผู้กู้ยืมยอมเสียดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่กู้ยืมให้แก่ผู้ให้กู้ยืมในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี กำหนดส่งเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน โจทก์จะนำสืบพยานบุคคลว่าดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน เป็นอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่โจทก์กำหนดไว้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้นโดยตกลงคิดดอกเบี้ยขณะทำสัญญาไม่ถึงอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี หาได้ไม่ เพราะเป็นการนำสืบพยานบุคคลเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในสัญญากู้ยืมเงินต้องห้ามตาม ป.วิแพ่ง มาตรา ๕๔ (ข)

แม้ในทางปฏิบัติโจทก์จะคิดดอกเบี้ยจากจำเลยภายหลังวันทำสัญญาไม่ถึงอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ก็เป็นการคิดดอกเบี้ยในขณะจำเลยปฏิบัติตามการชำระหนี้ตามสัญญามิใช่คิดดอกเบี้ยในขณะที่ทำสัญญา เมื่อโจทก์เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราเป็นการฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ อันเป็นการต้องห้ามตาม พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๖๕ มาตรา ๓ (ก) ดอกเบี้ยตามสัญญากู้ยืมเงินจึงเป็นโมฆะโจทก์ชอบที่จะได้เพียงดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒.๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดตาม ป.แพ่ง มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งแก้ไขคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๐๕๒ และ ๔๓๐๕๓ ออกขายทอดตลาด เป็นให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓๐๕๑ และ ๔๓๐๕๒ แต่ขณะโจทก์ยื่นคำร้องดังกล่าว โจทก์ได้ยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แล้ว อำนาจที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อหลงผิดเล็กน้อยดังกล่าวย่อมอยู่แก่ศาลฎีกา ตาม ป.วิแพ่ง มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง มิใช่อำนาจของศาลชั้นต้น

ฎ. ๒๖๕๔/๒๕๔๖

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	โจทก์
โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด	ผู้เข้าร่วมสามสิทธิเป็นคู่ความแทน
นาย... กับพวก	จำเลย
พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ	ม.๑๔

โจทก์เป็นธนาคารพาณิชย์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากลูกค้าในอัตราสูงสุดตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย และ พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ ม.๑๔ ขณะจำเลยทั้งสองทำสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติเกี่ยวกับดอกเบี้ยและส่วนลดให้สินเชื่อ โจทก์จึงมีคำสั่งและประกาศอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับลูกค้ารายใหญ่และรายย่อยชั้นดีโดยอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดีทั้งประเภทเบิกเงินเกินบัญชีและเงินกู้แบบมีระยะเวลาอัตราร้อยละ ๑๔.๗๕ ต่อปี การที่โจทก์คิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นลูกค้ารายย่อยชั้นดีในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงเกินกว่าอัตราตามคำสั่งและประกาศของโจทก์เป็นการปฏิบัติฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ ม.๑๔ อันเป็นการต้องห้ามตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ ม.๓ (ก) การกำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงตกเป็นโมฆะ แม้ตามความจริงโจทก์จะคิดดอกเบี้ยไม่ถึงอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ก็ไม่อาจทำให้ข้อตกลงเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่ตกเป็นโมฆะกลายเป็นข้อตกลงที่ชอบด้วยกฎหมายไปได้ เมื่อข้อกำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นโมฆะแล้ว เท่ากับสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบดอกเบี้ยตามสัญญาเดิมได้อีก แต่เนื่องจากเป็นหนี้เงินโจทก์ยังมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตาม ป.แพ่ง ม.๒๒๔ วรรคหนึ่ง

การชำระดอกเบี้ยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยความสมัครใจของลูกค้าหนึ่งเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจ โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีความผูกพันต้องชำระ จึงไม่อาจนำมาหักชำระดอกเบี้ยและ

ต้นเงินตามลำดับได้อีก ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.แพ่ง ม.๑๔๒ (๕) ประกอบด้วย ม.๒๔๖, ๒๔๗

ฎ. ๒๘๘๓/๒๕๕๖

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาง.. กับพวก จำเลย
พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)๑ ม.๑๔

โจทก์เป็นธนาคารพาณิชย์ ย่อมมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ตามม.๑๔ แห่ง พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)๑ การคิดดอกเบี้ยของโจทก์จึงไม่ตกอยู่ในบังคับ ป.แพ่ง และโจทก์ย่อมมีอำนาจปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ภายในกรอบแห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ไม่ฝ่าฝืนต่อประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย การกระทำของโจทก์ก็ชอบด้วยกฎหมายมิใช่ข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันจะเป็นผลทำให้ข้อตกลงดังกล่าวตกเป็นโมฆะ

ระยะเวลาในการหักทอนบัญชีเดินสะพัดตาม ป.แพ่ง ม.๘๕๘ กับสัญญาบัญชีเดินสะพัดจะสิ้นสุดลงเมื่อใดนั้น เป็นคนละเรื่องกัน ในกรณีแรกไม่ว่าจะกำหนดอายุแห่งสัญญาบัญชีเดินสะพัดกันไว้หรือไม่ หากไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการหักทอนบัญชีกันไว้ก็กฎหมายให้ถือกำหนดหกเดือนเป็นกำหนดหักทอนบัญชี ส่วนในกรณีที่สัญญาบัญชีเดินสะพัดไม่มีกำหนดเวลาหรืออายุแห่งสัญญานั้นคู่สัญญาอาจบอกเลิกสัญญาและให้หักทอนบัญชีในเวลาใดก็ได้ตาม ป.แพ่ง ม.๘๕๕ เมื่อสัญญาบัญชีเดินสะพัดเป็นสัญญาที่ไม่มีกำหนดระยะเวลา คงมีแต่ข้อตกลงเฉพาะการหักทอนบัญชีและโจทก์ได้บอกเลิกสัญญาต่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งจำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ และครบกำหนดตามระยะเวลาที่บอกกล่าวในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ สัญญาบัญชีเดินสะพัดจึงสิ้นสุดลงในวันดังกล่าว

จำนวนวงเงินที่โจทก์ยอมให้จำเลยที่ ๑ กู้เบิกเงินเกินบัญชีเป็นคนละเรื่องกับโจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นจากจำเลยหรือไม่และจะคิดทบต้นอย่างไร ซึ่งตามสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีได้มีข้อตกลงในเรื่องอัตราดอกเบี้ย และยอมให้นำดอกเบี้ยที่ค้างชำระนั้นทบเข้ากับต้นเงินได้เป็นรายเดือน และให้ดอกเบี้ยที่ทบเข้ากับต้นเงินนี้กลายเป็นต้นเงินที่จำเลยที่ ๑ จะต้องเสียดอกเบี้ยตามอัตราที่กำหนดไว้ตราบใดที่สัญญาบัญชีเดินสะพัดยังคงมีอยู่ โจทก์ยอมมีสิทธิคิดดอกเบี้ยและนำมาทบเป็นต้นเงิน แม้เมื่อรวมกันแล้วจะเกินวงเงินที่ทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีไว้ก็ตาม

ฎ. ๖๕๕๕/๒๕๕๖

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท จี.เอ็ม.ไทย จำกัด กับพวก จำเลย
พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ ม. ๔

การที่ธนาคารโจทก์จ่ายเงินเพื่อชำระค่าสินค้าแก่ผู้ขายเป็นหน้าที่โดยตรงของโจทก์ตามสัญญาขอเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตที่โจทก์ตกลงไว้กับบริษัทจำเลยที่ ๑ และเมื่อโจทก์ได้จ่ายเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิตแล้ว ย่อมถือว่าโจทก์ได้ให้สินเชื่อแก่จำเลยที่ ๑ ตาม พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ฯ ม. ๔ อันก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องแก่โจทก์ที่จะเรียกร้องให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้การจ่ายเงินค่าสินค้าของโจทก์ตามเลตเตอร์ออฟเครดิตเช่นนี้ย่อมไม่เป็นการออกเงินทรองจ่ายในการทำงานให้แก่จำเลยที่ ๑ สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงไม่ใช่สิทธิเรียกร้องของผู้รับทำการงานต่าง ๆ ที่เรียกเอาเงินที่ได้ออกทรองไปอันมีอายุความ ๒ ปี ตาม ป.แพ่ง ม. ๑๕๓/๓๔ (๗) และเมื่อสิทธิเรียกร้องของโจทก์ตามสัญญาขอเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตไม่มีกฎหมายบัญญัติกำหนดอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตาม ป.แพ่ง ม. ๑๕๓/๓๐ การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ภายใน ๑๐ ปี นับแต่ขณะที่อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้ สิทธิเรียกร้องตามคำฟ้องของโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

แม้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้เป็นคดีแพ่ง ๒ คดีก่อนยื่นคำฟ้องคดีนี้ แต่คำฟ้องทั้งสองคดีโจทก์กล่าวอ้างถึงเหตุแห่งความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๒ ตามสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ตามสัญญาขอเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทรัพย์สินที่คนละฉบับกับสัญญาขอเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทรัพย์สินในคดีนี้ ดังนั้น แม้คำฟ้องของโจทก์ที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้กับคำฟ้องในคดีนี้จะเป็นการฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ ๒ รับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันฉบับเดียวกัน แต่เมื่อมูลเหตุแห่งความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ในคดีนี้กับคดีที่โจทก์ฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ๒ คดีดังกล่าวแตกต่างกัน การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ เป็นคดีนี้จึงมิใช่การยื่นคำฟ้องเรื่องเดียวกันต่อศาลอื่นอันต้องห้ามตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ ม. ๒๖ ประกอบด้วย ป.วิแพ่ง ม. ๑๗๓ วรรคสอง (๑)

จำเลยที่ ๑ ค้ำชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยแก่โจทก์ตามเลตเตอร์ออฟเครดิต ๑๕ ฉบับ ประกอบกับสัญญาทรัพย์สิน ๑๖ ฉบับ โดยมีรายการจำนวนหนี้ต้นเงินและการคิดดอกเบี้ยแยกตามสัญญาทรัพย์สินดังกล่าวเป็น ๑๖ รายการซึ่งจำนวนหนี้ต้นเงินรวมทุกรายการแล้วเป็นเงินจำนวน ๑๗,๑๗๕,๖๕๐.๒๓ บาท เกินกว่าจำนวนต้นเงินที่จำเลยที่ ๒ เข้าค้ำประกันการชำระ

หนึ่งของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น การคิดคำนวณว่าจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ในต้นทุนเงิน ส่วนใดที่รวมเป็นจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท กับดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวย่อมขึ้นอยู่กับว่าในการชำระหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยที่ ๒ ถือเป็นการชำระหนี้ต้นเงินรายการใดบ้างตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน ป.แพ่ง ม. ๓๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และเมื่อถือว่าเป็นการชำระหนี้ต้นเงินรายการใดก็คิดดอกเบี้ยไปตามอัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาในการคิดดอกเบี้ยต้นเงินรายการนั้น เมื่อจำเลยที่ ๒ ถูกโจทก์ฟ้องให้รับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันฉบับเดียวกันนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ อีก ๒ คดีด้วย จึงอาจเป็นเหตุให้จำเลยที่ ๒ ถูกบังคับชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกันหนี้ในคดีอื่น อันอาจทำให้จำเลยที่ ๒ ถูกบังคับชำระหนี้เกินกว่าความรับผิดชอบในจำนวนเงินที่ตกลงค้ำประกันได้ ดังนั้น การบังคับชำระหนี้แก่จำเลยที่ ๒ ในคดีนี้ต้องเป็นไปเท่าที่จะไม่ทำให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนเกินกว่าความรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันด้วย

ฎ. ๑๑๓/๒๕๕๓

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ฯ โจทก์ นาย... กับพวก จำเลย
พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ม. ๑๔, ๕๔

โจทก์เป็นธนาคารพาณิชย์ การคิดดอกเบี้ยต้องอยู่ภายใต้บังคับ พ.ร.บ.ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ม. ๑๔ (๒) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นวันที่จำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินจากโจทก์ โจทก์กำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีร้อยละ ๑๒.๒๕ และสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดีร้อยละ ๑๒.๗๕ แต่ตามสัญญากู้เงินข้อ ๒ และข้อ ๓ ระบุดอกเบี้ยไว้ในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี อันเป็นอัตราสูงสุดที่ธนาคารโจทก์ประกาศกำหนดสำหรับเรียกเก็บจากลูกค้าที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไข และโจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยอัตรดังกล่าวได้ตั้งแต่เมื่อมีการทำสัญญากู้เงินกันเป็นต้นไป อันเป็นกรณีที่จำเลยยังไม่ได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไข และโจทก์ยังไม่มีสิทธิทำสัญญาเรียกดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดสำหรับลูกค้าที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไข ข้อสัญญาดังกล่าวจึงมีวัตถุประสงค์ให้สิทธิโจทก์เรียกดอกเบี้ยโดยฝ่าฝืนประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดดังกล่าว จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ม. ๑๔ (๒) อันเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา ตาม พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าว ม. ๔๔ จึงตกเป็นโมฆะตาม ป.แพ่ง ม. ๑๕๐ และแม้

ในทางปฏิบัติจริง โจทก์จะผ่อนผันคิดดอกเบี้ยจากจำเลยต่ำกว่าอัตราตามที่ระบุไว้โดยมิชอบก็ไม่ใช่เหตุให้ข้อสัญญานั้นกลับสมบูรณ์ขึ้นมาได้

ส่วนการคิดดอกเบี้ยหลังจากที่จำเลยผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาผู้เงินนั้น ตามสัญญาผู้เงินข้อ ๔ ระบุอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่จำเลยผิดนัดชำระหนี้ ให้คิดในอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามที่ระบุในสัญญาข้อ ๒ ซึ่งหมายถึงอัตราดอกเบี้ยสูงสุดสำหรับลูกค้ำที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขตามประกาศธนาคารโจทก์และในกรณีที่มีการผิดนัดแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากจำเลยซึ่งปฏิบัติผิดเงื่อนไขแล้วในอัตราผิดนัดสูงสุดสำหรับลูกค้ำที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขตามประกาศธนาคารโจทก์ได้ โดยไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จึงไม่ตกเป็นโมฆะ แต่การกำหนดให้โจทก์คิดดอกเบี้ยสูงอันเนื่องมาจากการที่จำเลยผิดนัดชำระหนี้เป็นการผิดสัญญาเท่ากับเป็นข้อสัญญาที่กำหนดค่าเสียหายในลักษณะเป็นดอกเบี้ยไว้ล่วงหน้าอันถือเป็นเบี้ยปรับตาม ป.แพ่ง ม. ๑๗๕ ซึ่งหากศาลเห็นว่าสูงเกินส่วนก็มีอำนาจพิพากษาลดเบี้ยปรับลงเหลือเป็นจำนวนพอสมควรได้ตาม ม. ๑๗๑

เมื่อข้อสัญญาเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยตกเป็นโมฆะ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัดและไม่อาจนำเงินที่จำเลยชำระแก่โจทก์แล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ จึงต้องนำไปชำระต้นเงินทั้งหมด ส่วนวันผิดนัดที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาให้จำเลยทั้งสองชำระดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ นั้น จำเลยต้องชำระหนี้แก่โจทก์เป็นรายเดือนภายในวันสิ้นเดือนของทุกเดือน และตามคำฟ้องปรากฏว่า จำเลยชำระหนี้ครั้งสุดท้ายเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐ หลังจากนั้นไม่ชำระ ถือว่าจำเลยผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป ซึ่งย่อมหมายความว่า จำเลยจะผิดนัดไม่ชำระหนี้ของงวดเดือนสิงหาคม ๒๕๔๐ ต่อเมื่อพ้นกำหนดวันสิ้นเดือนของเดือนสิงหาคม ๒๕๔๐ ไปแล้ว คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นต้นไป ซึ่งปัญหาว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบตรงตามคำฟ้องและตามกฎหมายเพียงใดนั้นเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยมิได้ฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิแพ่ง ม. ๑๔๒ (๕) ประกอบด้วย ม. ๒๔๖ และ ม. ๒๔๗

ฎ. ๗๕๓๗/๒๕๔๓

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

โจทก์

บริษัทอีสท์เอเชียเทคซ์ไทย จำกัด กับพวก

จำเลย

พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ม. ๑๔

ตามบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้าย ป.ร.ฎ.กร. มิได้กำหนดให้สัญญาบัตรตราสารเป็นตราสารที่ต้องปิดอากรแสตมป์ แม้สัญญาบัตรตราสารจะไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ก็รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ไม่ต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.ร.ฎ.กร. ม. ๑๑๘

วันสืบพยานวันแรกวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ต่อมาวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ซึ่งอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ โจทก์ยื่นคำแถลงขอระบุพยานเพิ่มเติม โดยยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมอ้างเอกสารเป็นพยาน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งอนุญาต ครั้นวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ โจทก์ยื่นคำแถลงขอส่งสำเนาเอกสาร โดยขอถือเป็นสำเนาเอกสารที่โจทก์ต้องส่งต่อศาลและคู่ความ จึงเป็นกรณีที่โจทก์ยื่นคำแถลงขอระบุพยานเพิ่มเติมและศาลอนุญาตให้ยื่นสำเนาเอกสารได้ภายหลังตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕ ม. ๒๖ ประกอบด้วย ป.วิ.แพ่ง ม. ๕๐ วรรคสอง และเป็นกรณีที่โจทก์ขอให้เจ้าพนักงานศาลเป็นผู้ส่งสำเนาเอกสารให้แก่จำเลยตาม ป.วิ.แพ่ง ม. ๗๒ วรรคสาม (๒) แม้เจ้าพนักงานศาลไม่ได้จัดส่งสำเนาเอกสารให้แก่จำเลย แต่ในวันนัดสืบพยานโจทก์วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๓ โจทก์อ้างส่งเอกสารนั้นในการถามถึงพยานโจทก์ ซึ่งทนายจำเลยแถลงคัดค้านว่ามีได้มีการส่งสำเนาเอกสารให้จำเลยตามกฎหมาย ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจึงมีคำสั่งให้เลื่อนไปสืบพยานโจทก์ต่อไปในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๓ ศาลได้อนุญาตให้ทนายจำเลยถามพยานโจทก์เกี่ยวกับเอกสารแล้ว ย่อมถือได้ว่าจำเลยได้รับสำเนาเอกสารในวันสืบพยานโจทก์วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๓ แล้ว เอกสารดังกล่าวจึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

โจทก์ได้ส่งคำแปลเอกสารต่าง ๆ เมื่ออ้างส่งเอกสารเป็นพยานต่อศาลแล้ว แต่ไม่มีคำรับรองคำแปลเอกสารนั้น ซึ่งในการส่งเอกสารภาษาต่างประเทศต่อศาลต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่ง ป.วิ.แพ่ง ม. ๔๖ วรรคสาม ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศด้วย ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕ ม. ๒๖ บทบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยให้ถูกต้องตรงกับต้นฉบับเท่านั้น หากจำเลยเห็นว่าคำแปลไม่ถูกต้องก็ชอบที่จะคัดค้านได้ แม้จะไม่มีคำรับรองคำแปลเอกสารดังกล่าวที่โจทก์ส่งต่อศาล แต่จำเลยไม่ได้คัดค้านว่าคำแปลเอกสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้นไม่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างไร ศาลจึงรับฟังเอกสารดังกล่าวเป็นพยานได้

อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามที่ว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มิได้ลงชื่อในฐานะผู้ค้ำประกัน จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันนั้น จำเลยทั้งสามไม่ได้ให้การต่อสู้ว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ไม่ได้ทำสัญญาค้ำประกันกับโจทก์ตามคำฟ้อง อุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยทั้งสามจึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามที่ว่า ดอกเบี้ยที่โจทก์คิดแก่จำเลยที่ ๑ ไม่ถูกต้องนั้น จำเลยทั้งสามไม่ได้ให้การให้เห็นว่าโจทก์คิดดอกเบี้ยไม่ถูกต้องอย่างไร ทั้งที่โจทก์ได้บรรยายฟ้องและแนบสำเนาเอกสารมาท้ายคำฟ้องแล้ว จึงเป็นคำให้การที่ไม่ชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาท ถือว่าอุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยทั้งสามเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

การคิดดอกเบี้ยของโจทก์ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นประกาศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ม. ๑๔ (๒) สัญญาทรัสต์รีซีทที่ตกลงกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตั้งแต่ต้นจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยไม่มีข้อสัญญาตกลงอัตราดอกเบี้ยกรณีผิดนัดไว้นั้น ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าวกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์เรียกดอกเบี้ยได้ไม่เกินอัตราที่ธนาคารประกาศกำหนดสำหรับเรียกเก็บจากลูกค้าทั่วไป หรืออัตราที่ธนาคารประกาศสำหรับเรียกเก็บจากลูกค้ารายย่อยชั้นดีบวกส่วนต่างสูงสุดตามประกาศธนาคารนั้น และธนาคารโจทก์อาจออกประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดังกล่าวได้ ดังนี้ แม้ในขณะทำสัญญาทรัสต์รีซีทอัตราดอกเบี้ยสูงสุดสำหรับลูกค้าทั่วไป ตามประกาศธนาคารโจทก์จะไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี แต่ในภายหลังโจทก์อาจจะประกาศอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าทั่วไปต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามภาวะการเงินในแต่ละช่วงเวลาต่อมาได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น โจทก์ก็ต้องคิดดอกเบี้ยจากจำเลยที่ ๑ ลดลงเหลือเพียงอัตราสูงสุดสำหรับลูกค้าทั่วไป ในอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปีด้วย

การฝ่าฝืนประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย อันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการธนาคาร พ.ศ. ๒๕๐๕ ม. ๑๔ (๒) เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาตาม ม. ๔๔ ปัญหานี้จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความไม่อุทธรณ์

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕ ม. ๔๕ ประกอบด้วย ป.วิแพ่ง ม. ๒๒๕ วรรคสอง

ฎ. ๑๖๑๕/๒๕๕๘

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

โจทก์

โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรี จำกัด

ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทน

บริษัทเซ็นจูรีโฮเต็ล จำกัด กับพวก

จำเลย

พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ

ม. ๑๔ (๒)

โจทก์ยื่นอุทธรณ์โดยขอให้เฉพาะจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบชำระค่าธรรมเนียมการชำระเงินล่วงหน้าจำนวน ๔,๕๖๔,๔๓๔.๔๕ บาท กับค่าโทรคมนาคมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวน ๑,๖๐๐ บาท แก่โจทก์ ดังนั้น จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ จึงมิได้เป็นจำเลยตามอุทธรณ์ดังกล่าว และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมิได้ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ เพื่อแก้อุทธรณ์ด้วยที่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ยื่นคำแก้อุทธรณ์ร่วมกับจำเลยที่ ๑ และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางสั่งรับคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ด้วย จึงเป็นการไม่ชอบ

การคิดคำนวณหนี้เป็นเงินไทยโดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินสำหรับต้นเงินที่จำเลยที่ ๑ ค้างชำระตามสัญญาทรัสต์รีซีททุกจำนวนนั้น โจทก์ได้ใช้สิทธิเลือกให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้เป็นเงินไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันที่โจทก์ได้ชำระหนี้แทนจำเลยที่ ๑ ไป และการคิดดอกเบี้ยจากต้นเงินที่จำเลยที่ ๑ ค้างชำระตามสัญญาทรัสต์รีซีท โจทก์ต้องปฏิบัติตามสัญญาทรัสต์รีซีทประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคารโจทก์ แต่ปรากฏว่า โจทก์ชำระดอกเบี้ยจากต่างประเทศงวดที่ ๔ แทนจำเลยที่ ๑ ไปเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และตัวแลกเงินที่โจทก์ออกสั่งให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินแก่โจทก์ก็มีวันครบกำหนดจ่ายในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ดังนั้น โจทก์จึงต้องคำนวณหนี้ดอกเบี้ยจากต่างประเทศงวดที่ ๔ จำนวน ๑๐๖,๐๑๓.๔๕ ดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนประจำวันของโจทก์วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ซึ่งมีอัตรา ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๓๑.๖๐ บาท จำนวนแล้วเป็นเงินไทยจำนวน ๓,๓๖๐,๖๒๖.๓๖ บาท การที่โจทก์คำนวณหนี้ดอกเบี้ยจากต่างประเทศงวดที่ ๔ โดยใช้อัตรา

แลกเปลี่ยนวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๑ ซึ่งมีอัตรา ๑ ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ ๕๕ บาท จำนวนแล้วเป็นเงินไทยจำนวน ๕,๘๓๐,๗๓๕.๗๕ บาท นั้นเป็นการใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ไม่ชอบ

ตามสัญญาทราสต์รีซีทข้อ ๔ ระบุว่า จำเลยที่ ๑ จะต้องนำเงินมาชำระค่าสินค้ายในจำนวนและในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในรายละเอียดแนบท้ายสัญญาทราสต์รีซีทให้แก่โจทก์ ตลอดจนยอมให้โจทก์คิดดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ระบุไว้ในอัตราสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บได้ตามที่มีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดนับแต่วันที่โจทก์ได้ชำระเงินค่าสินค้ายแทนจำเลยที่ ๑ รวมทั้งค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายใด ๆ อันเกี่ยวกับหนี้ทราสต์รีซีท และสัญญานี้ข้อ ๗ ระบุว่า ในกรณีที่จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัดผิดสัญญา จำเลยที่ ๑ ยอมให้โจทก์คิดดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ระบุไว้ในรายละเอียดแนบท้ายที่ค้างชำระดังกล่าวในอัตราตามที่กำหนดในข้อ ๔ นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัดผิดสัญญา เมื่อตามสัญญาทราสต์รีซีทข้อ ๗ ระบุให้โจทก์คิดดอกเบี้ยในกรณีที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดได้เพียงตามอัตราที่ระบุในสัญญาข้อ ๔ และข้อความในสัญญาข้อ ๔ ดังกล่าวข้างต้นเป็นการระบุถึงอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่จำเลยที่ ๑ ต้องชำระภายในกำหนดเวลาตามสัญญาอันเป็นกรณีที่จำเลยที่ ๑ ยังไม่ผิดนัด ซึ่งแม้สัญญาข้อ ๔ นี้จะระบุให้ใช้อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บได้ก็ตาม แต่ที่ระบุเป็นอัตราสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์เรียกเก็บได้ตามที่ มีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ย่อมต้องหมายถึงอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่โจทก์เรียกเก็บจากลูกค้าที่ไม่ผิดนัดชำระหนี้เท่านั้น โจทก์กลับคิดดอกเบี้ยที่เรียกจากลูกค้าที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขซึ่งมีอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าที่ไม่ผิดนัดตามประกาศอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อของโจทก์ อันเป็นการเรียกดอกเบี้ยไม่ตรงตามสัญญาทราสต์รีซีท ข้อ ๗ ประกอบด้วยข้อ ๔ จึงเป็นการคิดดอกเบี้ยที่สูงเกินไปโดยไม่ถูกต้องตามสัญญาทราสต์รีซีทและขัดต่อประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศธนาคาร โจทก์กับ พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ ปัญหาการคิดอัตราแลกเปลี่ยนและการคิดดอกเบี้ยของโจทก์ที่ทำให้จำนวนหนี้สูงเกินกว่าที่จำเลยที่ ๑ ต้องชำระโดยมิชอบดังกล่าว เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความมิได้อุทธรณ์ขึ้นมา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ ม. ๔๕ ประกอบด้วย ป.วิแพ่ง ม. ๒๔๖ และ ม. ๑๔๒ (๕)

พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ

ฎ. ๑๕๖๒/๒๕๕๘

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โจทก์ บริษัท ใกล้เคียง จำกัด จำเลย
พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มาตรา ๖

โจทก์เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจและขายอสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ โจทก์ไม่เป็นพ่อค้าตาม ป.แพ่ง มาตรา ๑๖๕ (๑) เดิม ซึ่งต่อมา ป.แพ่ง มาตรา ๑๕๓/๓๔ (๑) ได้เปลี่ยนคำว่า “พ่อค้า” เป็น “ประกอบการค้า” ซึ่งมีความหมายกว้างขึ้น ดังนั้น โจทก์จึงมีฐานะเป็นผู้ประกอบการค้า การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้เพื่อเรียกเอาค่าบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกและค่าบริการกำจัดน้ำเสีย จึงเป็นการฟ้องเรียกเอาค่าการงานที่ได้ทำย่อมมีอายุความ ๒ ปี ตามมาตรา ๑๕๓/๓๔ (๑)

พ.ร.บ.ให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ ๑ แห่ง ป.แพ่ง ที่ได้ตรวจชำระใหม่ฯ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า “บรรดาระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในบรรพ ๑ แห่ง ป.แพ่ง... ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ (มีผลใช้บังคับวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๕) หากระยะเวลาดังกล่าวยังไม่สิ้นสุดลงในวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับและระยะเวลาที่กำหนดขึ้นตามบทบัญญัตินี้แตกต่างกับระยะเวลาที่กำหนดไว้เดิม ให้นำระยะเวลาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับ” ดังนั้น เมื่อกำหนดอายุความตาม ป.แพ่ง มาตรา ๑๖๔ เดิม แตกต่างและมีระยะเวลายาวกว่ากำหนดอายุความตาม ป.แพ่ง มาตรา ๑๕๓/๓๔ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ การฟ้องคดีของโจทก์ในคดีนี้ต้องบังคับตามกำหนดอายุความ ๑๐ ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยังไม่สิ้นสุดลงในวันที่ พ.ร.บ.ดังกล่าวนี้ใช้บังคับ โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เรียกค่าบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๓๑ ถึง ๗ มิถุนายน ๒๕๓๕ จึงไม่ขาดอายุความ คงขาดอายุความเฉพาะสิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ตามสัญญาการใช้ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม ข้อ ๑๐ ตกลงกันว่า จำเลยยินยอมให้โจทก์เก็บค่าบริการในการบำรุงรักษานิคมอุตสาหกรรมมาจากจำเลยได้เพียงฝ่ายเดียวโดยไม่ได้กำหนดว่าโจทก์ต้องมีหน้าที่ดูแลทอระบายน้ำเพื่อกำจัดน้ำเสียให้จำเลย หากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าโจทก์ไม่ดูแลทอระบายน้ำปล่อยให้ท่วมขังตามที่จำเลยนำสืบ จำเลยก็ไม่อาจบอกปิดความรับผิดชอบได้ แต่จำเลยสามารถดำเนินการโดยขอให้กรรมการโจทก์พิจารณาเรื่องดังกล่าว และถ้าหากจำเลยไม่พอใจการวินิจฉัยของกรรมการโจทก์ จำเลยก็ชอบที่จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมต่อไปได้ เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ดำเนินการใด ๆ ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบตามข้อกำหนดในสัญญาได้

ฎ. ๙๑๑๓/๒๕๕๖

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โจทก์ นาง... จำเลย
พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ฯ ม. ๒๖ (๔)

ตาม พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน ฯ ม. ๕ บัญญัติรับรองถึงสิทธิของผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ ป.ที่ดิน ฯ ใช้บังคับ ดังนั้น สิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตาม ป.ที่ดิน ฯ จึงหมายรวมถึงสิทธิครอบครองตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ด้วย เมื่อ พ. ได้ขายที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินที่มีสิทธิครอบครองให้แก่จำเลย และจำเลยได้เข้าครอบครองทำประโยชน์โดยทำเป็นสวนผลไม้ปลูกต้นมะพร้าว กกล้วย และมะม่วง พฤติการณ์แห่งคดีแสดงให้เห็นว่า พ. ได้สละสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทและโอนที่ดินพิพาทโดยการส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลย จำเลยรับโอนมาโดยชอบจึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตาม ป.ที่ดิน ฯ ม. ๕๘ วรรคสอง โจทก์จึงไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทและไม่มีอำนาจนำที่ดินพิพาทมาใช้ในการปฏิรูปเพื่อเกษตรกรรมตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ฯ ม. ๒๖ (๔) แต่อย่างไร

ฎ. ๑๐๖๖๕/๒๕๕๖

นาย... โจทก์ นาง... กับพวก จำเลย
พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ม. ๓๕

ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและอยู่ในระหว่างจำเลยยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ จึงต้องห้ามมิให้บุคคลที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทำการแบ่งแยกหรือโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ม. ๓๕ การที่โจทก์และจำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทเป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย จึงเป็นโมฆะตาม ป.แพ่ง ม. ๑๕๐

สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทที่เป็นโมฆะ ย่อมไม่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องใด ๆ นั้น โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกเบียดปรับจากจำเลยเพราะมิใช่เป็นผลจากการผิดสัญญา แต่ ป.แพ่ง ม. ๑๖๒ วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าจะต้องคืนทรัพย์สินอันเกิดจากโมฆะกรรม ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับ ซึ่งตาม ม. ๔๑๒ บัญญัติว่า ถ้าทรัพย์สินซึ่งได้รับไว้เป็นลาภมิควรได้นั้น เป็นเงินจำนวนหนึ่ง ท่านว่าต้องคืนเต็มจำนวนนั้น การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาเรื่องลาภมิควรได้ จึงมิใช่เป็นการพิพากษานอกคำฟ้องนอกประเด็น

โจทก์ไม่ทราบมาก่อนว่าที่ดินพิพาทอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงไม่ใช่โจทก์กระทำการตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่ว่าตนไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระตาม ม. ๔๐๗ จำเลยต้องคืนเงินซึ่งได้รับไว้แก่โจทก์ตาม ม. ๔๐๖

หลังจากจำเลยทั้งสองไม่สามารถโอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ตามสัญญาจะซื้อจะขายโจทก์ได้แจ้งให้จำเลยที่ ๒ ชำระค่าที่ดิน ๒,๘๗๒,๗๑๘ บาท คืนแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๒ ไม่สามารถชำระได้ให้จำเลยที่ ๒ แจ้งให้ ย. ซึ่งเป็นผู้ครอบครองที่ดินร่วมกับจำเลยที่ ๒ ชำระหนี้แก่โจทก์ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ย. ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินโจทก์ ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นหนี้จำนวนเดียวกันกับที่โจทก์ได้หักหนี้ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๒ ยอมให้โจทก์หักหนี้ดังกล่าวได้ ดังนี้เงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการแปลงหนี้ใหม่ด้วยเปลี่ยนตัวลูกหนี้ตามป.แพ่ง ม. ๓๕๐ โจทก์คงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองคืนเงิน ๘๗๒,๗๑๘ บาทเท่านั้น

จำเลยไม่ได้ยกอายุความเรื่องลาภมิควรได้ขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การ จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง ทั้งมิใช่ข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

ฎ. ๒๕๕๖/๒๕๔๗

นาย....

โจทก์

นาง.... กับพวก

จำเลย

พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

โจทก์ฟ้องให้บังคับจำเลยที่ ๒ โอนขายที่ดินพิพาทแก่โจทก์ตามคำชี้ขาดของ คชก. จังหวัดราชบุรี ซึ่งตาม พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ม. ๕๘ บัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการพิพากษาตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการใน ป.วิแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิพากษาตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของ คชก. ตำบลหรือคชก. จังหวัด ในกรณีนี้โดยอนุโลม ซึ่งตาม ป.วิแพ่ง ม. ๒๒๑ บัญญัติว่าการเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดนอกศาล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ขณะเกิดเหตุคดีนี้คือ พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐

พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ มุ่งคุ้มครองการเช่าที่ดินเพื่อการทำนาเป็นจุดหมายหลัก ดังนั้น พ.ร.บ. ดังกล่าวจึงได้ให้คำนิยามไว้ในหมวด ๒ การเช่านาใน ม. ๒๑ ว่า “นา” หมายความว่า การเพาะปลูกข้าวหรือพืชไร่ “พืชไร่” หมายความว่า พืชซึ่ง

ต้องการน้ำน้อยและอายุสั้น หรือสามารถเก็บเกี่ยวครั้งแรกได้ภายในสิบสองเดือน จากคำนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการเช่าที่ดินอันจะได้รับความคุ้มครองจาก พ.ร.บ.ดังกล่าวจะต้องเป็นการเช่าที่ดินเพื่อการทำนาตามนัยที่ พ.ร.บ.ดังกล่าวนี้ให้คำนิยามไว้ อันมีความหมายเฉพาะ จะนำเอาความหมายตามพจนานุกรมมาใช้ไม่ได้

โจทก์เช่าที่ดินของจำเลยที่ ๑ ปลูกต้นกล้วยและพืชล้มลุก แต่กล้วยไม่ใช่พืชที่อายุสั้น ส่วนพืชล้มลุกไม่ใช่พืชที่ต้องการน้ำน้อยและอายุสั้น หรือสามารถเก็บเกี่ยวครั้งแรกได้ภายในสิบสองเดือน กล้วยและพืชล้มลุกจึงไม่ใช่พืชใดตามความหมายของคำนิยามตาม พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ ม. ๒๑ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เช่านา ฉะนั้น การที่ คชก. จังหวัดราชบุรี วินิจฉัยว่าการเช่าที่ดินของโจทก์เป็นการเช่านาและให้จำเลยที่ ๒ ขายที่ดินให้แก่โจทก์จึงเป็นการขัดต่อกฎหมาย ศาลมีอำนาจปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดนั้นได้ ตาม พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ม. ๒๔

ฎ. ๒๓๗๕/๒๕๔๘

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โจทก์ นาย... จำเลย
พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มาตรา ๒๖ (๔)

ป. ผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทได้ขายที่ดินพิพาทและได้ส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลยไปตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๓๒ อันเป็นระยะเวลาก่อนที่โจทก์จะประกาศให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปซึ่งมีที่ดินพิพาทรวมอยู่ด้วย แล้วจำเลยเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาทตลอดมาพฤติการณ์แห่งคดีแสดงให้เห็นว่า ป. ได้สละการครอบครองที่ดินพิพาทและโอนที่ดินพิพาทโดยการส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลย จำเลยรับโอนมาโดยชอบคดีต่อกันมา จึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ตามนัย ป.แห่ง มาตรา ๑๓๗๗, ๑๓๗๘ แม้ต่อมา ป. จะยื่นคำร้องต่อโจทก์ขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทและโจทก์ได้พิจารณาจัดให้ ป. เข้าทำประโยชน์ได้ตามขอ แต่เมื่อในขณะโจทก์จัดให้ ป. เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทนั้น ป. มอบการครอบครองที่ดินพิพาทให้จำเลยไปแล้ว จึงไม่ใช่เกษตรกรผู้ครอบครองที่ดินพิพาทอีกต่อไป การจัดให้ ป. เข้าทำประโยชน์ตลอดจนการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๑๐ ให้ ป. จึงไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์ตามประกาศของโจทก์เองที่กำหนดให้ผู้ขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน ต้องเป็นเกษตรกรผู้ได้เช่าทำประโยชน์หรือครอบครองที่ดินนั้นอยู่ก่อน โจทก์ไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทและไม่มีอำนาจนำที่ดินพิพาทมาใช้ในการปฏิรูปเพื่อการเกษตรกรรมตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มาตรา ๒๖ (๔)

พ.ร.บ. การพนัน ๗

ฎ. ๑๐๕๓/๒๕๔๖

ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

ผู้ร้อง

นาย...

ผู้คัดค้าน

พ.ร.บ. การพนัน ๗

ม. ๔, ๑๒

การที่ผู้ร้องซึ่งเป็นนายจ้างของผู้คัดค้านมอบเงินให้แก่ผู้อื่น ไปล่อซื้อสลากกินรวบจากผู้คัดค้านนั้น เป็นเพียงวิธีการแสวงหาหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำความผิดของผู้คัดค้านเท่านั้น มิใช่เป็นการป้ายสีหรือยัดเยียดความผิดให้แก่ผู้คัดค้านเพราะหากผู้คัดค้านมิได้เป็นผู้เดิน โพล ฝ่ายเจ้ามือ เมื่อ อ. ไปขอซื้อสลากกินรวบจากผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านก็ต้องปฏิเสธไม่ขายสลากกินรวบให้ ความผิดก็ย่อมไม่อาจจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้คัดค้านรับเงินดังกล่าวไว้ในการขายสลากกินรวบ การกระทำของผู้คัดค้านก็เป็นความผิดฐานเล่นการพนันสลากกินรวบแล้ว ผู้เดิน โพล สลากกินรวบก็คือตัวแทนของเจ้ามือรับกินรับใช้ในการขายสลากกินรวบให้แก่ผู้ซื้อสลากกินรวบ นั้นเอง โดยผู้เดิน โพลจะได้ค่าตอบแทนจากการขายสลากกินรวบดังกล่าว ดังนี้ ผู้เดิน โพลจึงมีความผิดฐานเล่นการพนันสลากกินรวบ และความผิดดังกล่าวเป็นผู้เดิน โพลจึงมีความผิดฐานเล่น การพนันสลากกินรวบ และความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่มีบทลงโทษทางอาญาตาม พ.ร.บ. การพนัน ๗ มาตรา ๔ ประกอบ มาตรา ๑๒ ฉะนั้น การกระทำของผู้คัดค้านดังกล่าวจึงฟังได้ว่าเป็นความผิดทางอาญาแล้วโดยไม่จำเป็นต้องมีคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาแต่อย่างใด

การที่ผู้คัดค้านเล่นการพนันสลากกินรวบในสถานที่ทำงานของผู้ร้อง และในเวลาทำงาน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบังคับเกี่ยวกับทำงาน วินัยและโทษทางวินัย การกระทำของผู้คัดค้าน ดังกล่าวนอกจากจะเป็นความผิดต่อกฎหมายอาญาแล้วยังเป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม ทำลาย ความสามัคคีในระหว่างหมู่คณะ ทำให้ผลงานของลูกจ้างผู้ร้องลดน้อยลงเนื่องจากหมกมุ่นในการ เล่นการพนัน และอาจทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายทางชื่อเสียงอีกด้วย จึงเป็นการฝ่าฝืน ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของผู้ร้องในกรณีร้ายแรง

ตาม พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ ๗ มาตรา ๕๒ นายจ้างจะเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นกรรมการ ลูกจ้างได้จะต้อง ได้รับอนุญาตจากศาลแรงงานเสียก่อน เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เลิกจ้างแล้วนาย จ้างจึงจะเลิกจ้างได้ ดังนั้นเมื่อผู้ร้องได้รับอนุญาตจากศาลแรงงานกลางให้เลิกจ้างผู้คัดค้านได้แล้ว ก็ต้องมีคำสั่งเลิกจ้างอีกครั้งหนึ่ง การที่ผู้ร้องจะจ่ายหรือไม่จ่ายค่าชดเชยนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นหลัง จากผู้ร้องมีคำสั่งเลิกจ้างแล้ว ไม่สมควรที่จะฟังมีคำสั่งไว้ล่วงหน้าโดยยังไม่มีข้อพิพาทเกิดขึ้น

